

HLAVNÍ TÉMA

NÁVRH ZÁKONA O HROMADNÝCH ŽALOBÁCH: PŘEHLED A KRITICKÁ ANALÝZA

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo a předložilo Vládě ČR návrh zákona, kterým se po vzoru některých zahraničních úprav a pod vlivem teprve připravované legislativy EU má do českého právního řádu zavést institut tzv. hromadných žalob určených ke kolektivnímu uplatňování individuálních práv.

Předkladatel návrhu zákona má ambice nejen komplexně upravit procesní postup v tzv. hromadném řízení, nýbrž také vyřešit otázku výkonu rozhodnutí vydaného v hromadném řízení a případné kolize s řízením insolvenčním.

Hlavním deklarovaným záměrem je posílení, resp. zatraktivnění práv spotřebitelů, kterým se podle názoru předkladatele obecně obvykle nevyplácí vymáhat své drobné individuální nároky, resp. nemají k tomu dostatek vůle, času, energie ani prostředků. Dále je předkladatelem deklarována snaha zpřehlednit situaci kolem soudních sporů s toutéž skutkovou a právní podstatou vedených se stejným žalovaným větším množstvím žalobců, přičemž navrhovaný zákon by měl umožnit efektivní vymáhání práv kolektivně, zvláště jde-li o tzv. hromadné události, čímž by se mělo snížit riziko různého právního posouzení skutkově shodných věcí.

Vedle toho by měl zákon pomoci k odbřemnění soudů. Je předpokládáno, že se řada jinak individuálně řešených nároků bude nově uplatňovat kolektivně. Konečně by měl zákon přispět k narovnání podnikatelského prostředí tím, že ztíží situaci soutěžitelům, kteří zneužívají situace, kdy sice různými nekalými praktikami působí drobné újmy velkému množství poškozených, které však z důvodu ekonomické neefektivity málokdy řeší právní cestou, čímž tito soutěžitelé získávají neoprávněnou výhodu na trhu. Cílem tohoto článku je stručně shrnout strukturu a obsah paragrafového znění návrhu zákona o hromadných žalobách, o kterém lze přepokládat,

že bude v dohledné době procházet standardním legislativním procesem, a zároveň jej kriticky zhodnotit a pokusit se identifikovat slabá místa.

Subsidiární aplikace občanského soudního řádu

Navrhovaný zákon má představovat speciální procesně-právní úpravu pro dané účely, nicméně rozhodně se nejedná o úpravu zcela komplexní. S ohledem na připravovanou rekonstrukci právní úpravy civilního procesu předkladatel zvolil cestu neimplementování pravidel pro hromadná řízení přímo do občanského soudního řádu, nýbrž preferuje zcela nový zákon, který v rozsahu výslovně neupraveném vyžaduje subsidiární přiměřené použití zákona upravujícího civilní proces, a to navíc nikoli v rozporu se zásadami a účelem hromadného řízení. Povinnost posoudit, které postupy podle občanského soudního řádu budou prováděny a které nikoli s ohledem na cíle hromadného řízení tak má být přenesena na soudy rozhodující o hromadných žalobách.

Speciálně v případě hromadných žalob, které mohou mít především pro žalované strany dalekosáhlé důsledky, pokládáme zavedení široké diskreční pravomoci i v oblasti posuzování rozsahu užití právní úpravy za potenciálně velmi rizikové, neboť s velkou pravděpodobností povede k nutnosti vytváření sjednocující judikatury soudů vyšších stupňů s možností zpětného zpochybnění správnosti procesních postupů v již skončených řízeních.

Bez možnosti soudního uvážení je navrhováno úplně vyloučení některých institutů známých ze současné úpravy civilního řízení, konkrétně tzv. kvalifikované výzvy, fikce uznání nároku, možnosti rozhodnout ve věci platebním rozkazem či rozsudkem pro zmeškání, možnosti rozhodnout bez jednání a zcela klíčové též zákonné koncentrace řízení. Je navrhováno, aby koncentrace řízení zůstala plně na uvážení soudu, přičemž budou zachovány zákonné výjimky z koncentrace známé z občanského soudního řádu.

Číst více na www.pravniprostor.cz
Mgr. Jan Ptáčník, PhDr. | PEYTON legal

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Desatero oddlužovací novely

Nová pravidla pro zájmové chovy psů a koček

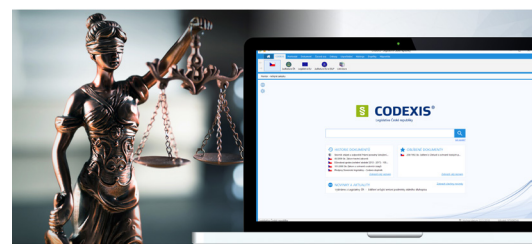
Právo stavby

Úskalí právního vztahu se zahraničním subjektem

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

 CODEXIS®

KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

ZJISTIT VÍCE

STRUČNĚ

DOHODA O VINĚ A TRESTU A JEJÍ VYUŽÍVÁNÍ V PRÁVNÍ PRAXI

Dohoda o vině a trestu je relativně mladý trestněprávní institut procesního charakteru, který byl do platné právní úpravy implementován novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 193/2012 Sb., která nabyla účinnosti 1. 9. 2012.

 [celý článek](#)

INSTITUT POSTOUPENÍ SMLOUVY A JEHO ZÁKONNÁ SPECIFIKACE

Institut postoupení smlouvy byl do českého právního řádu zakotven teprve nedávno, a to zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“). Z právního hlediska se tak jedná o relativně nový institut, který v praxi funguje jen několik let a jeho využívání se stále ještě nedostalo lidem a podnikatelům dostatečně pod kůži.

 [celý článek](#)

OD MODERNÍCH ODBORŮ PO NEZÁVISLOST JUSTICE

V Seči u Chrudimi skončil již devátý ročník kongresu Právní prostor. I letos v programu vystoupila pestrá směsice odborníků s tématy z rozličných oblastí práva a účastníci se právě díky této pestrosti na kongresu rozhodně nenudili. Na místo moderátora i pro tentokrát usedl Mgr. et Mgr. Michal Vávra, který mezi prvními u řečnického pultu přivítal JUDr. Martina Maisnera, Ph.D., zástupce České advokátní komory.

 [celý článek](#)

NESHODA RODIČŮ VE VĚCI VZDĚLÁNÍ NEZLETILÉHO DÍTĚTE

Postupem času jsou stále častější situace, kdy se rodiče (a to obvykle po rozchodu či rozvodu) nejsou schopni dohodnout ohledně vzdělání svého nezletilého dítěte. Nejčastěji je předmětem sporu otázka, jaké školské zařízení by mělo dítě navštěvovat.

Může však vyvstat i spor mezi rodiči, zda má dítě nastoupit do základní školy, či zda je na místě zvolit odklad. Spor mezi rodiči o těchto otázkách může být řešen i soudní cestou a tento článek se zabývá výkladem takového soudního sporu.

Předně je nutno si vymezit pojem rodičovské odpovědnosti, který je pro pochopení dalšího výkladu

klíčový. Rodičovská odpovědnost dle ustanovení § 858 občanského zákoníku (dále jen „o.z.“) zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která kromě péče o dítě spočívají také v: ochraně dítěte; udržování osobního styku s dítětem; zajišťování výchovy a vzdělání dítěte; určení místa bydliště dítěte; zastupování dítěte; správu jmění dítěte.

Naprostě stěžejní je zásada, že rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům. Vyplývá z ní rovněž skutečnost, že rodičovská odpovědnost zůstává zachována oběma rodičům i v případě, že je dítě svěřeno pouze do péče jednoho z nich. Výjimkou z této zásady je případ, kdy soud rodiče rodičovské odpovědnosti zbaví. Tento princip je však v praxi často opomíjen. Po rozchodu či rozvodu rodičů nezletilého dítěte je obvykle mezi rodiči vyřešena otázka péče o dítě, výživného a případně i rozsah styku dítěte

s jedním či oběma rodiči. Pečující rodič pak často zastává názor, že svěřením dítěte do jeho péče je oprávněn nadále rozhodovat o veškerých záležitostech týkajících se dítěte sám. Opak je však pravdou.

Protože rodičovská odpovědnost zahrnuje veškeré výše uvedené záležitosti, tedy i zajišťování vzdělání dítěte, je k veškerým rozhodováním týkajícím se vzdělání dítěte třeba shody obou rodičů. Výkon rodičovské odpovědnosti však zahrnuje nejen práva, ale v první řadě povinnosti, což zákonodárce zdůraznil i tím, že při definici rodičovské odpovědnosti slovo povinnosti předřadil právům. Kromě jiného jsou rodiče při výkonu rodičovské odpovědnosti povinni respektovat zásady vymezené v o.z.

Číst více na www.pravniprostor.cz
JUDr. Jana Tomešová | Advokátka Písek

JUDIKATURA

VÝPOČET VÝSLUHOVÉHO PŘÍSPĚVKU ZE SPORNÝCH DOPLATKŮ

Do výpočtu odchodného a dalších výsluhových nároků se počítá i výše doplateků za přesčasy provedené v rozhodném období. I když tyto doplatky nebyly dosud vyplaceny.

Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 1 As 163/2017, řešil situaci policisty, který se dožadoval toho, aby do výpočtu jeho odchodného byl zahrnut i doplatek za přesčasy nařízené v rozporu se zákonem o služebním poměru.

Výměra odchodného se určuje podle průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu. Do tohoto příjmu se počítá i doplatek za přesčasy. Co však v situaci, pokud nebylo o doplatku dosud rozhodnuto? Řízení o tom, zda šlo o přesčasy v rozporu se zákonem a zda za ně doplatek náleží, bylo totiž vedeno paralelně. Lze k nevyplaceným, sporným doplatkům přihlížet? Podle Nejvyššího správního soudu a podle některých starších rozhodnutí Městského soudu v Praze ano.

Podle soudů není rozhodné, v jakém období byl doplatek reálně vyplacen, ale za které období doplatek přísluší. To platí pro výpočet odchodného i všech ostatních výsluhových nároků podle zákona o služebním poměru. A pokud nebylo o některém nároku z rozhodného období dosud rozhodnuto, je potřeba o něm nejdříve rozhodnout. Přitom podle soudu nebylo nutné čekat na rozhodnutí v paralelním řízení o doplatku, ale posouzení nároku na doplatek mohlo proběhnout i v rámci řízení o odchodném (byť by v tomto řízení nemohl být přiznán) jako předběžná otázka. V takovém případě by bylo ideální spojení řízení, jak ostatně stěžovatel navrhol.

[celý článek](#)

ODPOVĚDNOST ZA ZRUŠENÍ VEŘEJNÉ SOUTĚŽE

Neplatná zadávací dokumentace může zakládat odpovědnost za vynaložené náklady uchazečů.

Účastníci veřejné soutěže mohou požadovat náhradu škody, která jim vznikne v důsledku zrušení soutěže z důvodu porušení zákona na straně zadavatele. Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 25 Cdo 1409/2015 ve věci soutěže na „oděv pro výkonné letce a ISL“ rozhodl, že pokud zadávací dokumentace v rozporu s § 6 o veřejných zakázkách obsahovala neopodstatněné požadavky či požadavky zvyhodňující některé dodavatele, nese odpovědnost za toto porušení zadavatel, i když se o tomto porušení dozví až z námitek uchazečů (požadovaný materiál nebyl na trhu dostupný), jelikož měl při přípravě dokumentace postupovat náležitě obezřetně a pečlivě.

Podle soudu je pro odpovědnost zadavatele podstatný důvod, pro který došlo ke zrušení veřejné soutěže. Odpovědnost zadavatele vzniká za situace, kdy již při zveřejnění zadávací dokumentace existuje objektivní skutečnost, která zakládá nezákonnost. Zbytečně vynaložené náklady uchazečů, kteří se řádně účastní veřejné soutěže v dobré víře ve správnost zadávací dokumentace, pak představují skutečnou škodu.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

ANTONÍN DEJMEK

Další ročník konference Právo v Plzni zaměřené na aktuální otázky (nejen) z oblasti veřejné správy rezonující napříč právníkou obcí se nezadržitelně blíží. Přesně v polovině měsíce května se nad tématy stavebního řízení, insolvence a aktuálních informací o stavu justice u příležitosti celodenní odborné debaty sejdou v Plzni významné profesní špičky.

Na co se návštěvníci konference mohou těšit či jak by mělo vypadat „nové stavební právo“ v rozhovoru prozradil hlavní organizátor Mgr. Antonín Dejmek.

Působíte jako advokát v advokátní kanceláři AK Dejmek, která je od roku 2018 spolupořadatelem odborné konference „Právo v Plzni“. Na co se konference zaměřuje a pro koho je určená?

První konferenci jsme se rozhodli uspořádat v roce 2018 se zaměřením zčásti na oblasti veřejné správy a zčásti na členy profesních právnických komor, tedy advokáty, notáře a exekutory. Jelikož se jedná o jedinou konferenci v podobě celodenní odborné debaty se společenským závěrem, zařadili jsme i blok významných právníků z oblasti justice, kteří mimo svou odbornost přidávají i aktuální zajímavé informace o stavu justice v regionu. Konference je tedy určená široké právnícké veřejnosti. Troufnu si tvrdit, že personální obsazení a odbornost našich hostů je v našem regionu unikátní.

Minulý rok byl program rozdělen do 3 bloků – a to konkrétně: GDPR, Registr smluv a Trestní odpovědnost zastupitelů a úředníků. Co se chystá pro letošní rok?

pokračování na straně 3

Konference Právo v Plzni

15. května 2019, radnice města Plzeň

Více informací naleznete na: www.pravovplzni.klubpm.cz

Hlavní témata:
Insolvence a exekuce
Stavební řízení

ZÁKON O PŘÍSTUPNOSTI INTERNETOVÝCH STRÁNEK A MOBILNÍCH APLIKACÍ

Dne 9. 4. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 99/2019 Sb. zákon o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Je projevem transpozice evropské směrnice 2016/2102 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru do českého právního řádu. Ta, dle důvodové zprávy, upravuje zejména harmonizaci v oblasti přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací u subjektů veřejného sektoru, harmonizaci požadavků na nástroje pro tvorbu internetových stránek a mobilních aplikací, zajištění jednotného monitorování stavu přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací, a nakonec osvětovou a konzultační činnost v dané souvislosti. Zákon pak v návaznosti na ni upravuje přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací spravovaných povinnými subjekty a působnost Ministerstva vnitra. Povinné subjekty ve smyslu tohoto zákona jsou přitom vymezeny v jeho § 3. V první řadě jde o stát a územní samosprávné celky, ale také o celou řadu subjektů dalších.

Jak doplňuje důvodová zpráva, cílem zákonodárce bylo dosažení maximální přístupnosti informací poskytovaných povinnými subjekty, nastavení takového technického prostředí, aby osoby se zdravotním postižením mohly s internetovými stránkami, aplikacemi a jejich obsahem pracovat co nejvíce rovnoprávně, stejně tak jako stanovení právní jistoty pro posílení konkurenceschopnosti a sjednocení požadavků na tvůrce a poskytovatele technologií, které jsou pro vytváření a správu obsahu internetových stránek a mobilních aplikací využívány.

Zákonem je rovněž novelizován zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, stejně tak jako zrušena vyhláška č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti).

Své účinnosti zákon nabyl dnem 9. 4. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA NAŘÍZENÍ O NEZABAVITELNÝCH ČÁSTKÁCH

Dne 2. 4. 2019 bylo ve Sbírce zákonů publikováno pod č. 91/2019 Sb. nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinněmu z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postizitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách).

Dle Ministerstva spravedlnosti, které pro vládu návrh této krátké novely o jediném změnovém bodu připravilo, je jejím cílem optimalizovat částku, která povinnému nebo dlužníkovi zůstane k dispozici po provedení srážek. To je má pak lépe motivovat k dosahování vyššího příjmu, na němž by sekundárně participovali také věřitelé, jejichž pohledávky jsou prostřednictvím srážek uspokojovány.

Nařízení své účinnosti nabývá dnem 1. 6. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O PŘEDCHÁZENÍ EKOLOGICKÉ ÚJMĚ A O JEJÍ NÁPRAVĚ

Dne 9. 4. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 98/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jde o krátkou novelu o jediném změnovém bodě. Dle důvodové zprávy jde o reakci zákonodárce na odůvodněné stanovisko Evropské komise, jež vydala z důvodu nesprávného provedení čl. 12 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 evropské směrnice 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí. Novela upravuje výhradně § 8 novelizovaného zákona vymezující řízení o uložení preventivních opatření nebo nápravných opatření, a to tak, aby byly napraveny Komisí tvrzené nedostatky v transpozici směrnice.

Zákon své účinnosti nabývá dnem 1. 5. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNEK

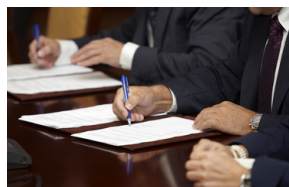
PŘECHOD PRÁV A POVINNOSTÍ ZAMĚSTNANCŮ VE SVĚTLE ROZHODNUTÍ SDEU

Soudní dvůr Evropské unie („SDEU“) ve svém nedávném rozhodnutí vyslovil názor, že ani pětiměsíční přerušování poskytování služby nemusí být překážkou pro to, aby došlo k automatickému přechodu zaměstnanců na nového poskytovatele služby.

 číst více na www.pravniprostor.cz

CIVILNĚPRÁVNÍ OTÁZKY TESTOVACÍ SVOBODY

České dědické právo je založeno na několika základních zásadách. Jednou z nich je testovací svoboda. Článek poskytuje úvod do problematiky této zásady a pravidel, která jsou jí ovlivněna. Testovací svoboda spočívá v tom, že člověk má zvolit, na koho přejde majetek, který zanechává po své smrti.

 číst více na www.pravniprostor.cz

ROZHOVOR

... Každý rok se chceme zaměřit na aktuální téma, které rezonuje v právním prostředí. Letos jsme tedy zvolili téma zaměřené na stavební řízení a připravovanou novelizaci stávající právní úpravy, dalším tématem bude odpovědnost insolvenčních správců a exekutorů a jejich působnost – včetně velké novely insolvenčního zákona – a konečně, pro mě nejzajímavější blok konference v podání představitelů Krajského soudu a Krajského státního zastupitelství v Plzni o působnosti trestních soudů a státního zastupitelství v netrestních řízeních a aktuální informace z justice v našem regionu.

Na jaké řečníky se mohou návštěvníci těšit?

Po loňské zkušenosti opět držíme velmi vysokou laťku odbornosti a naše hosty považují za celostátně i regionálně velmi vážené odborníky. Stavebnímu řízení se bude věnovat např. JUDr. Jiří Buryan, LL.M., PhD, insolvenčním a exekucím JUDr. Michal Žižlavský a JUDr. Katarína Maisnerová a konečně oblasti justice ti nejpovolnější, tedy předseda Krajského soudu v Plzni Mgr. Miloslav Sedláček a krajská státní zástupkyně JUDr. Anna Maříková.

Jeden z bloků nese název „Stavební právo v novém“. V současné době sílí hlasy volající po rekodifikaci českého stavebního práva, které je kritizované pro svou neefektivnost, přílišnou složitost či pomalost. Potřebuje dle Vašeho názoru tuzemská právní úprava týkající se stavebnictví skutečně tak rozsáhlou „opravu“, jakou by plánovaná rekodifikace byla?

Osobně se domnívám, že naše stavební právo potřebuje úplnou rekodifikaci, nejen novelizaci. Ta by se měla nést v duchu zásadního zjednodušení procesu. Ale pozor, nejen pro samotné účastníky, ale také pro úředníky, kteří jsou často zavaleni naprosto zbytečnými úkony, které však musí provádět a vyžadovat od účastníků řízení.

[celý rozhovor](#)

Karolina Drachovská | redaktor

MONITOR PERSONALISTIKA

OTÁZKY A ODPOVĚDI Z PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNY

[ZJISTIT VÍCE](#)

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

[ZAREGISTROVAT SE](#)